

ČESKÁ REPUBLIKA

**ROZSUDEK
JMÉNEM REPUBLIKY**

Krajský soud v Ostravě - pobočka v Olomouci rozhodl samosoudkyní JUDr. Martinou Radkovou v právní věci žalobce **Ing. J. M.**, bytem v O., N. T. 50/17, proti žalovanému **Krajskému úřadu Olomouckého kraje**, se sídlem Jeremenkova 40a, Olomouc, o přezkoumání rozhodnutí žalovaného ze dne 17. 1. 2010, č.j. KUOK 6908/2011, sp.zn. KÚOK/106815/2010/ODSH-SD/7469, ve věci přestupku,

t a k t o :

I. Rozhodnutí žalovaného ze dne 17. 1. 2010, č.j. KUOK 6908/2011, **s e r u š í** a věc **s e** žalovanému **v r a c í** k dalšímu řízení.

II. Žalovaný je povinen zaplatit žalobci náhradu nákladů řízení ve výši 2.000 Kč do patnácti dnů od právní moci tohoto rozsudku.

O d ů v o d n ě n í :

Podanou žalobou se žalobce domáhal přezkoumání rozhodnutí žalovaného, označeného v záhlaví. Tímto rozhodnutím bylo zamítnuto odvolání žalobce a potvrzeno rozhodnutí Magistrátu města Olomouc ze dne 17. 9. 2010, sp.zn. SMOI/AŘMV/2/1584/2010/Hub, kterým byl žalobce uznán vinným ze spáchání přestupku proti bezpečnosti a plynulosti provozu na pozemních komunikacích podle § 22 odst. 1 písm. b) zákona č. 200/1990 Sb., o přestupcích, ve znění pozdějších předpisů, kterého se měl dopustit tím, že „dne 4. 6. 2010 kolem 19:26 hodin ... řídil

osobní motorové vozidlo... po předchozím požití alkoholických nápojů, resp. v době, kdy byl ještě pod vlivem alkoholu, když byl zastaven hlídkou Policie ČR a podrobil se dechové zkoušce s pozitivním výsledkem 0,45 g/kg alkoholu v dechu, po odečtu technické odchylky ve výši 0,24 g/kg alkoholu tedy 0,21 g/kg alkoholu. Tímto svým jednáním porušil § 5 odst. 2 písm. b) zákona č. 361/2000 Sb., o provozu na pozemních komunikacích..." (citace z rozhodnutí správního orgánu I. stupně). Za to byla žalobci uložena pokuta ve výši 12.000 Kč, zákaz řízení všech motorových vozidel na dobu 6 měsíců a náhrada nákladů řízení v paušální částce 1.000 Kč.

V žalobě namítal žalobce nepřezkoumatelnost napadeného rozhodnutí, zmatečnost a nesprávné právní závěry. Žalobce namítal, že výsledky dechových zkoušek byly ovlivněny tabákovým kouřem, rozdíly dechových zkoušek neodpovídaly fyziologickým možnostem lidského organismu ve vztahu k požití alkoholu, které nebylo prokázáno. Ačkoli žalobce opakovaně namítal, že u přístroje AlcoQuant 6020 se musí vyčkat nejméně 15 minut od ukončení kouření, správní orgány se odmítly touto námitkou zabývat s odkazem na obecnou metodiku Českého metrologického institutu. Žalovaný podpis na měřicích lístcích posoudil jako souhlas žalobce s měřením a argumentoval řádným ověřením měřicího přístroje. Pracovní postup č. 114-MP-C008-08 – metodika měření alkoholu ČMI, oblastního inspektorátu Praha v čl. 6 stanoví možnost testování nejméně 3 minuty od skončení kouření, to je však minimální obecná hranice, která nemusí odpovídat technickým možnostem jednotlivých analyzátorů. Pokud návod k obsluze stanoví vyšší odstup měření, je třeba respektovat návod. Správní orgány neměly tento návod k dispozici, jejich závěry nemají oporu ve spise a proto je rozhodnutí nepřezkoumatelné. Tuto námitku žalobce vznášel ve správním řízení, avšak bezvýsledně. Podpisy na měřicích lístcích podle žalobce nelze považovat za souhlas s měřením, žalobce podpisem pouze potvrdil, že lístky byly vytištěny po měření a před žalobcem. Policisté na místě kontroly žalobci opakovaně tvrdili, že naměřená hodnota je zanedbatelná a není třeba odběru krve. Žalobce nemá odborné znalosti, jen věděl, že se nějaká odchylka odečítá, jaká, to nevěděl, a proto se spokojil s vysvětlením policistů. Jejich poučení však napadá jako nesprávné, v důsledku čehož promarnil možnost krevních zkoušek a důkaz za tohoto stavu považuje proto za nepřipustný. Správní orgán měl tento důkaz hodnotit z hlediska jejich technické, taktické a procesní hodnoty. Nezákonně získaný důkaz nelze přijmout. Pochybnosti o zákonnosti je třeba rozptýlit, nejlépe výsledkem policistů, což se nestalo a zákonnost tohoto důkazu tak nelze přezkoumat. Další žalobní námitkou žalobce brojí proti tomu, že správní orgány argumentují metodikou č.j. 285/2009-160-OST, avšak není možné dohledat, kdo tuto metodiku vydal a kde je možné se s ní seznámit, což způsobuje rovněž nepřezkoumatelnost rozhodnutí. Žalobce také namítá nepřesnosti v používání jednotek naměřeného alkoholu v dechu, ačkoli podle metodiky používání přístroje AlcoQuant 6020 by tento přístroj měl zobrazovat již přepočtenou hodnotu množství alkoholu v krvi. Tak není jasné, jak byl přepočet proveden, napadené rozhodnutí tyto důvody neobsahuje.

Ve vyjádření žalovaný uvedl, že námitky žalobce jsou totožné s jeho odvolacími námitkami i námitkami k zahájení správního řízení a správní orgány se s nimi vypořádaly, na svých závěrech setrvávají a odkazují na ně.

Krajský soud v Ostravě - pobočka v Olomouci přezkoumal napadené rozhodnutí podle § 65 a násl. zákona č. 150/2002 Sb., soudní řád správní, ve znění pozdějších předpisů (dále „s. ř. s.“) v mezích žalobních bodů a při přezkoumání

rozhodnutí vycházel ze skutkového a právního stavu, který tu byl v době rozhodování správního orgánu (§ 75 odst. 1 a 2 s. ř. s.), tedy ke dni 17. 1. 2011.

Ze správního spisu krajský soud ve vztahu k souzené věci a žalobním námitkám zjistil, že podle úředního záznamu žalobce popřel užití alkoholu či jiné návykové látky a orientační vyšetření na jinou návykovou látku nebylo provedeno. Dechovým analyzátozem AlcoQuant 6020 byly žalobci zjištěny 4. 6. 2010 v 19:26 hodin 0,57 g/kg alkoholu v dechu, dále v 19:31 hodin hodnota 0,45 g/kg a v 19:36 hodin hodnota 0,46 g/kg. Tomu odpovídají i záznamy z uvedeného přístroje, podepsané žalobcem. Výzva k vyšetření krve nebyla provedena, protože nebyla nutná. U žalobce byl zjištěn zápach alkoholu. V závěru záznamu uvedli policisté, že podávají oznámení na projednání přestupku. Ve spise je založen ověřovací list přístroje č. 1014-OL-4864-09 ze dne 16. 10. 2009, platný do 16. 10. 2010. Do protokolu u správního orgánu I. stupně žalobce uvedl, že pil před kontrolou nealkoholické pivo, že policisté ho uklidňovali, že naměřená hladina je nízká, není potřeba to řešit, a proto, i když chtěl na krev, netrval na tom. Žalobce uvedl, že si není vědom odpovědnosti za přestupek, vědomě alkohol nepožil a dodal, že k výkonu zaměstnání potřebuje řidičské oprávnění, jezdí pořád. Žalobce nesouhlasil s výsledky dechových zkoušek, žalobce výsledky na přístroji neviděl, neměl brýle, podepsal jen ústřížky, chtěl jet na krev, ale policisté řekli, že je to zbytečné. Žalobci nebylo dobře a spěchal domů, tak na tom netrval. Poté správní orgán seznámil žalobce s podklady rozhodnutí. Žalobce uvedl, resp. podepsal protokol s prohlášením, podle kterého jsou podklady rozhodnutí úplné a správné a další dokazování nenavrhoval. Necelý měsíc po tomto jednání si nechal pořídit kopii spisového materiálu právní zástupce žalobce, který podal vyjádření k zahájení řízení o přestupku. Ve vyjádření žalobce namítl, že po odečtení odchylky zjištěné hodnoty alkoholu v dechu nemohou být relevantní, protože žalobce neřídil vozidlo pod vlivem alkoholu. Orientační vyšetření není způsobilé poskytnout odpověď na míru ovlivnění možným požitím alkoholu, kdy výpočet je výsledkem kalkulace s určitou chybou, která je založena jen na metodice Ministerstva dopravy č.j. 285/2000 o odečtu odchylky 00,24 g/kg bez ohledu na faktické chyby jednotlivých dechových analyzátorů. Takto získaný výsledek není objektivní. Zkoušky mohly být prováděny teprve po 15 minutách po skončení kouření, což se nestalo a měření nebylo provedeno řádně. Protože mezi jednotlivými měřeními je rozdíl více jak 10 %, nelze z nich přijmout žádný relevantní objektivní závěr. Není také možné vybrat si jen některá měření, ale je třeba je zohlednit všechna. Výrazné klesání hodnot neodpovídá objektivně postresorpční fázi, kdy odbourávání alkoholu probíhá pozvolna. Naměřené hodnoty jsou v rozporu s biologickými zákonitostmi. Z toho vyplývá, že metrologicky přístroj neodpovídá svému ověření, které tudíž nemůže být platné. Výše uvedené podle žalobce potvrzuje přiložený znalecký posudek. Naměřené hodnoty jsou hraniční, rozporuplné a měření jako celku nelze přičítat žádnou důkazní hodnotu. Policisté proto měli žalobci vyšetřit krev v souladu s pokynem podle Věstníku Ministerstva zdravotnictví č. 7/2006. Podle znaleckého posudku použití dechových analyzátorů pro forenzní účely je nevhodné (na základě popsání komparativní studie), naměřené hodnoty u žalobce neodpovídají způsobu vstřebávání a vylučování alkoholu, svědčí spíše o velké nepřesnosti přístroje a krev nebyla vyšetřena, což by „zjednodušilo situaci a poskytlo přesnou hodnotu koncentrace etanolu v krvi“.

Podle rozhodnutí o přestupku se jej žalobce měl dopustit tím, že „dne 4. 6. 2010 kolem 19:26 hodin ... řídil osobní motorové vozidlo... po předchozím požití

alkoholických nápojů, resp. v době, kdy byl ještě pod vlivem alkoholu, když byl zastaven hlídkou Policie ČR a podrobil se dechové zkoušce s pozitivním výsledkem 0,45 g/kg alkoholu v dechu, po odečtu technické odchylky ve výši 0,24 g/kg alkoholu tedy 0,21 g/kg alkoholu.“ Podle odůvodnění rozhodnutí byla technická odchylka 0,21 g/kg odečtena podle podrobné přepočtové tabulky, která je přílohou k metodice měření AAD – č. 114-MP-C008-08. V odůvodnění pak správní orgán popsal výsledky všech tří měření dechovým analyzátozem a uvedl, že žalobce s hodnotami vyjádřil souhlas svým podpisem. Pokud s dechovými zkouškami žalobce nesouhlasil, neměl je podepisovat, stejně jako to, že nežádá lékařské vyšetření. Vzhledem k zásadě zákazu sebeobviňování nemusel žalobce přiznávat pití alkoholu. Hlavním důkazem byla měření alkoholu v dechu, resp. druhé a třetí měření, mezi nimiž nebyl rozdíl větší než 10 %, v souladu s uvedenou metodikou. Dechové zkoušky byly provedeny po pěti minutách, tudíž je splněna i druhá podmínka metodiky. Z metodiky č.j. 285/2009-160-OST vyplývá, že pozitivní výsledek dechové zkoušky podle Metodiky AAD – č. 114-MP-C008-08 o hodnotách od 0,25 g/kg provedený certifikovaným přístrojem lze považovat za přímý důkaz o ovlivnění alkoholem, srovnatelný s výsledkem lékařského vyšetření. Podle metodiky Ministerstva dopravy bodu 6 je nutno provádět měření nejméně tři minuty od skončení kouření, která byla u druhého a třetího měření splněna. Tabákem bylo zkresleno jen první měření. Správní orgán I. stupně uvedl, že je možné se domnívat, že se u žalobce vzhledem k hodnotám měření jednalo o fázi vstřebávání, což by mírné zvýšení dechové zkoušky oproti druhé vysvětlilo. Správní orgán se rovněž domnívá, že metodika byla vytvořena po srovnávacím průzkumu uvedeném ve znaleckém posudku, aby sjednotila podmínky pro uznávání dechových zkoušek. K námitce žalobce o zákonitostech odbourávání alkoholu správní orgán I. stupně uvedl, že odhlédl od první dechové zkoušky a další dvě jsou již naprosto v pořádku a naznačují, že vzhledem k rostoucí hodnotě alkoholu se žalobce nacházel ve fázi vstřebávání alkoholu.

V odvolání trval žalobce na tom, že přestávky mezi měřeními měly být aspoň 15 minut, mezi 1. a 2. a pak 2. a 3. měřením byly rozdíly více jak 10%. Vycházet jen z posledních dvou měření nelze, protože je třeba brát v úvahu i první měření. Výsledky měření neodpovídají postresorpční fázi, kdy odbourávání alkoholu je pozvolné a skoky nejsou možným biologickým jevem. Metrologické vlastnosti přístroje AlcoQuant 6020 nejsou ve shodě s ověřovacím listem. Nadto znalecký posudek potvrdil, že naměřené hodnoty nemohou být důkazem a svědčí o nepřesnosti přístroje. Úvaha správního orgánu I. stupně, že první zkouška byla učiněna u žalobce do tří minut od dokouření cigarety je pouhou domněnkou bez důkazů. Důkaz znaleckým posudkem měl správní orgán vyvrátit jiným důkazem, a ne vlastní úvahou.

V napadeném rozhodnutí odkázal žalovaný na § 16 odst. 2 zákona č. 379/2005 Sb. a to, že se neprovede odborné lékařské vyšetření krve, pokud dechový analyzátor, jímž byl zjištěn obsah alkoholu v dechu, splňuje podmínky stanovené vyhláškou č. 345/2002 Sb., kterou se stanoví měřidla k povinnému ověřování a měřidla podléhající schválení typu. Žalovaný posoudil stav zjištěný správním orgánem I. stupně jako stav věci, o němž nejsou důvodné pochybnosti, neboť vyšel z druhého a třetího měření, odkázal na úřední záznam Policie ČR a ověřovací list analyzátoru. Uvedené dechové zkoušky splňovaly podmínky podle metodiky Ministerstva dopravy č. j. 285/2009-160-OST a pracovního postupu č. 114-MP-C008-08 – Metodika měření alkoholu v dechu. Z metodiky vyplynulo, že pozitivní výsledek dechové zkoušky provedené certifikovaným přístrojem lze považovat v řízení o

přestupku za přímý důkaz ovlivnění alkoholem, srovnatelný s výsledkem lékařského vyšetření. Podle uvedené metodiky Ministerstva dopravy je testování osoby možné v případě kouření po uplynutí nejméně 3 minut od skončení kouření. Proto vyslovil správní orgán I. stupně subjektivní názor, že první měření bylo zkresleno kouřením. Žalovaný ocitoval § 7 vyhlášky č. 345/2002 Sb. a tam vyjmenované důvody zániku platnosti ověření měřidla a konstatoval, že žádná z uvedených skutečností u přístroje v souzené věci nenastala. Protože mezi druhým a třetím měřením nebyl rozdíl větší než 10 %, akceptoval tato měření správní orgán za základ zjištění skutkového stavu, a to v souladu s metodikou. Pro základ trestání vybral správní orgán hodnotu pro žalobce nejprůzračnější. Žalovaný dal zapravdu žalobci v tom, že kontrola nemohla začít ve stejný čas jako první měření dechu (což vyplývá ze spisu) a proto označil námitku žalobce o ovlivnění prvního měření kouřovými výpary za lichou. K námitce o postresorpční fázi se žalovaný ztotožnil s názorem správního orgánu I. stupně o tom, že se u žalobce jednalo o fázi vstřebávání, protože „třetí dechová zkouška byla oproti druhé zvýšená“. K námitce o znaleckém posudku žalovaný uvedl, že znalec nemá odbornost k posuzování přesnosti měření přístroje a odkázal na judikaturu Nejvyššího soudu (sp.zn. 3 Tdo 509/2009).

Krajský soud dospěl k závěru, že žaloba je důvodná.

Žalobce namítá nepřezkoumatelnost z několika důvodů:

1. správní orgány se odmítly zabývat námitkou žalobce, že výsledky dechových zkoušek byly ovlivněny tabákovým kouřem a rozdíly v měřeních neodpovídaly fyziologickým možnostem lidského organismu ve vztahu k požití alkoholu, které nebylo prokázáno,
2. správní orgány neměly k dispozici návod k přístroji AlcoQuant 6020, jejich závěry ohledně odstupu měření alkoholu v dechu po ukončení kouření jsou nepřezkoumatelné a nemají i oporu ve spisech,
3. žalobci se nedostalo řádného poučení, v důsledku toho promarnil možnost krevních zkoušek, získaný důkaz je nepřijatelný, jeho zákonnost bylo možno ověřit výsledkem policistů, to však správní orgán neučinil, takže zákonnost získání důkazu nelze přezkoumat,
4. správní orgán odkazuje na metodiky, neuvádí však, kdo je vydal a kde je možné se s nimi seznámit,
5. není jasné, jak byl proveden přepočítání hodnoty alkoholu v krvi přístrojem AlcoQuant 6020; podle metodiky používání tohoto přístroje by tento měl zobrazovat již přepočtenou hodnotu alkoholu v krvi.

Krajský soud se nejdříve zabýval námitkou žalobce o nepřezkoumatelnosti napadeného rozhodnutí a dospěl k závěru, že napadené rozhodnutí je nepřezkoumatelné, protože žalovaný (resp. správní orgány) svůj postup ve správním řízení a své následné rozhodnutí, včetně úvah k němu vedoucích, dostatečně neodůvodnil (srov. např. rozsudek Vrchního soudu v Praze ze dne 26. 2. 1993, čj. 6 A 48/92-23: „Z odůvodnění rozhodnutí musí být seznatelné, proč správní orgán považuje námitky účastníka za liché, mylné nebo vyvrácené, které skutečnosti vzal za podklad svého rozhodnutí, proč považuje skutečnosti předestírané účastníkem za nerozhodné, nesprávné nebo jinými řádně provedenými důkazy vyvrácené, podle které právní normy rozhodl, jakými úvahami se řídil při hodnocení důkazů a - v případě rozhodování o relativně neurčité sankci - jaké úvahy jej vedly k uložení sankce v konkrétní výši. Rozhodnutí, jehož odůvodnění obsahuje toliko obecný

odkaz na to, že napadené rozhodnutí bylo přezkoumáno a jeho důvody shledány správnými, je nepřezkoumatelné, neboť důvody, o něž se výrok opírá, zcela chybějí.“).

K první námitce nepřezkoumatelnosti soud konstatuje, že námitku ovlivnění tabákovým kouřem a biologické nemožnosti naměřených výsledků vznesl žalobce již ve svém vyjádření ze dne 14. 9. 2010 a rovněž tato tvrzení doložil důkazem znaleckým posudkem ze dne 31. 8. 2010. V rozhodnutí správního orgánu I. stupně na str. 3 je obsažena argumentace k intervalům měření a naplnění podmínek metodiky, včetně odstupu od kouření. V této části je rozhodnutí přezkoumatelné, což soud konstatuje, bez ohledu na posouzení věcné správnosti argumentace.

K třetí námitce nemožnosti přezkoumat zákonnost získání důkazu o alkoholu v dechu žalobce orientační dechovou zkouškou v důsledku nevyslechnutí policistů soud konstatuje, že výslech policistů žalobce v průběhu správního řízení nenavrhoval ani jeho potřeba nevyplynula z žádné námitky žalobce, vznesené ve správním řízení.

K páté námitce o nejasnosti přepočtů naměřených hodnot, soud konstatuje, že tato námitka nebyla ve správním řízení vznesena, proto se správní orgány neodpustily žádného pochybení, pokud se přepočty nezabývaly.

První, třetí a pátou námitku nepřezkoumatelnosti neshledal soud důvodnou.

Důvodnou shledal soud čtvrtou námitku nepřezkoumatelnosti. Tou brojil žalobce proti tomu, že správní orgány odkazovaly na metodiky, které nejsou veřejně přístupné a správní orgány neuvedly, kdo je vydal. Správní orgán I. stupně při projednání přestupku 26. 7. 2010 tyto metodiky neměl podle spisu k dispozici ani s nimi neseznámil žalobce a v rozhodnutí o přestupku pak odkázal na „Metodiku č.j. 285/2009-160-OST“ a dále na „postup č. 114-MP-C008-08 – Metodiku měření alkoholu v dechu“. Žalovaný pak v napadeném rozhodnutí odkazuje na prvně jmenovanou metodiku jako na metodiku Ministerstva dopravy. Ani v odvolacím řízení nebyly metodiky součástí spisu a žalobce s nimi nebyl seznámen.

K námitce žalobce, že výsledky dechových zkoušek ve svém souhrnu neodpovídají způsobu vstřebávání a vylučování alkoholu, a proto nemohl být technicky dechový analyzátor v pořádku, se správní orgán rovněž nevyjádřily s odkazem, že znalec nemá příslušnou technickou odbornost. Správní orgány však pominuly, že námitka se netýká technického stavu analyzátoru, ale výstupů z něj jakožto důkazů a jejich hodnocení. Proto soud považuje tuto námitku jako důvodnou, protože ji správní orgány řádně nezodpověděly.

Správní orgány neprovedly důkaz návodem, přičemž kvalifikované námitky vznesl žalobce v odvolání v odstavci 3 na straně 2 odvolání - dožadoval se dodržení návodu (15 minutových přestávek); byť žalobce na návod v odvolání výslovně neodkazuje, ve skutečnosti se jeho nedodržení dovolává, proto je v dalším řízení třeba, aby se správní orgán s těmito námitkami žalobce vypořádal.

Soud konstatuje, že uvedené metodiky nejsou veřejně dostupné a žalobce s nimi podle správního spisu nebyl seznámen. To považuje soud za pochybení vedoucí k nepřezkoumatelnosti napadených rozhodnutí a rovněž za vadu řízení.

Z provedeného správního řízení je zjevné, že správní orgány z metodik vycházely, navíc byly tyto metodiky při posouzení merita věci klíčové.

Pro srovnání ve věci rozhodnuté Nejvyšším správním soudem rozsudkem ze dne 21. 9. 2010 pod č.j. 8 As 59/2010–78 (všechny zde citované rozsudky Nejvyššího správního soudu jsou dostupné na www.nssoud.cz), byla metodika součástí spisu a žalobce měl možnost se s ní seznámit („...*správní orgány však dospěly ke správnému právnímu závěru, že nedodržení předepsaného Pracovního postupu ČMI vyloučilo použití výsledků těchto dechových zkoušek pro účely správního řízení ve smyslu § 16 odst. 2 tabákového zákona věty druhé*“). V tomto poukazovaném řízení (správním) byly tudíž použity metodiky při dokazování a byly součástí správního a soudního spisu.

Jako další vadu řízení soud shledal to, že správní orgány vyloučily z posouzení věci první zkoušku a spáchání přestupku opřely pouze o druhé a třetí měření alkoholu v dechu. Jde o otázku skutkovou a otázku odbornou, ke které by musely správní orgány mít příslušnou odbornost. Je třeba posoudit celou věc v jejích souvislostech.

K vyloučení první zkoušky je třeba přihlídnout dále k důkazu předloženému žalobcem, a to znaleckému posudku doc. MUDr. Jaroslava Loyky, CSc., znalce z oboru zdravotnictví, se specializací soudní lékařství, ze dne 31. 8. 2010. Podle tohoto posudku je nesprávné použití dechové orientační zkoušky jako forenzní, tři naměřené hodnoty u žalobce jsou hodnotami, které neodpovídají způsobu vstřebávání a vylučování alkoholu a svědčí spíše pro velkou nepřesnost přístroje; nebyla vyšetřena krev, což by poskytlo přesnou hodnotu ethanolu v krvi a zjednodušilo situaci.

Správní orgán I. stupně tento posudek vzal jako důkaz a argumentačně se s ním vypořádal. Naproti jeho závěrům postavil závěry své a zejména poukázal na to, že vzal v potaz druhé a třetí měření, které splňuje podmínky metodiky, tj. rozdíl do 10 % mezi jednotlivými naměřenými hodnotami. Správní orgán I. stupně rozhodl na základě své domněnky a předpokladu podle tvrzení žalobce, že žalobce zřejmě před měřením v autě kouřil a proto vyloučil první měření. Se závěrem znalce, že tři výsledky měření neodpovídají biologickým možnostem odbourávání alkoholu, správní orgán I. stupně uvedl, že když vyloučil první měření, jsou další dvě měření v souladu s metodikou, „*naprosto v pořádku a naznačují, že se žalobce vzhledem k rostoucí hodnotě alkoholu nacházel ve fázi vstřebávání alkoholu*“.

Žalovaný se i přes zesílené odvolací námitky žalobce ztotožnil se závěry správního orgánu I. stupně a k argumentům znalce k funkčnosti přístroje jeho závěr odmítl s tím, že znalec nedisponuje příslušnou odborností k posuzování míry přesnosti dechového přístroje a po věcné stránce se touto námitkou ve skutečnosti nezabýval.

Soud se neztotožňuje s provedeným správním řízením a posouzením znaleckého posudku správními orgány. Pokud správní orgány nemají dostatečné odborné znalosti, které jsou nutné k posouzení věci, jsou povinny zajistit odborné vyjádření (srov. analogicky rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 9. 6. 2011, č.j. 1 As 28/2011-130, podle kterého *krajský soud je povinen vyžádat si k posouzení odborné skutkové otázky stanovisko znalce, není-li již součástí správního spisu (§*

127 o. s. ř., užitý na základě § 64 s. ř. s.). Posoudí-li příslušný žalobní bod, aniž si vyžádal stanovisko znalce, zatíží své řízení vadou, která může mít za následek nezákonné rozhodnutí o věci samé [§ 103 odst. 1 písm. d); § 109 odst. 3 s. ř. s.].

Soud považuje za nesprávný postup ve správním řízení vyloučení první dechové zkoušky bez dostatečného zdůvodnění a neprovedení případné čtvrté dechové zkoušky. Správní orgány neodkazují ani na všeobecné známé skutečnosti ani na skutečnosti, které jsou jim známy z jejich úřední činnosti (např. včetně odkazu na konkrétní posudek z obecnými závěry v jiné věci, které by byly aplikovatelné v souzené věci). Tak není jasné, na základě jaké relevantní odborné úvahy vypustil správní orgán I. stupně první naměřenou hodnotu. K jeho odkazu, že žalobce byl ovlivněn kouřením soud podotýká, že platí zásada zákazu sebeobviňování a žádné tvrzení žalobce nezbavuje správní orgány povinnosti řádně zjistit a posoudit skutkový stav. V 2. odstavci na straně 5 se žalovaný ztotožnil se zjištěním skutkového stavu z druhé a třetí dechové zkoušky (kvůli vlivu kouření) a na straně 6 na konci prvního odstavce argument správního orgánu I. stupně o ovlivnění kouřením popřel; v rozhodnutí o přestupku správní orgán I. stupně uvedl, že za důkaz vzal výsledky druhého a třetího měření a že výsledek prvního měření je dle správního orgánu zkreslen tabákovými výpary.

O nesprávném technickém provedení měření (zejména s ohledem na časové odstupy), jak postřehl správně žalovaný, svědčí i zaznamenání časových údajů měření. Podle záznamů měl být hlídkou Policie ČR řidič zastaven v 19:26 hodin a ve stejnou dobu již byl vytištěn údaj z přístroje o měření alkoholu v dechu. Proto i tento nesoulad vnáší další pochybnost do provedeného měření.

Protože jde o správní trestání, principy přestupkového řízení vykazují specifika a před uznáním viny musí být striktně dodržena základní pravidla tohoto řízení, zejména to, že musí být postaveno najisto, anebo musí být alespoň shledána pravděpodobnost hraničící s jistotou, že skutek byl spáchán.

Spravedlivý správní proces pak vyžaduje, aby před vydáním rozhodnutím byl obviněný seznámen s podklady rozhodnutí.

Spornými otázkami v souzené věci byly především ty, zda byl zjištěn skutkový stav tak, aby o něm nebyly důvodné pochybnosti, zda v souvislosti s tím byl správný procesní postup správních orgánů a zda z toho všeho vyplynulo správné právní hodnocení věci.

Podle § 22 odst. 1 písm. b) zákona č. 200/1990 Sb., o přestupcích, ve znění účinném ke dni vydání napadeného rozhodnutí, *přestupku se dopustí ten, kdo v provozu na pozemních komunikacích řídí vozidlo nebo jede na zvířeti bezprostředně po požití alkoholického nápoje nebo po užití jiné návykové látky nebo v takové době po požití alkoholického nápoje nebo po užití jiné návykové látky, po kterou je ještě pod jejich vlivem.*

Podle § 36 odst. 3 zákona č. 500/2004 Sb., správní řád, ve znění účinném ke dni vydání napadeného rozhodnutí, *nestanoví-li zákon jinak, musí být účastníkům před vydáním rozhodnutí ve věci dána možnost vyjádřit se k podkladům rozhodnutí; to se netýká žadatele, pokud se jeho žádosti v plném rozsahu vyhovuje, a účastníka, který se práva vyjádřit se k podkladům rozhodnutí vzdal.*

Podle § 50 odst. 4 správního řádu *pokud zákon nestanoví, že některý podklad je pro správní orgán závazný, hodnotí správní orgán podklady, zejména důkazy, podle své úvahy; přitom pečlivě přihlíží ke všemu, co vyšlo v řízení najevo, včetně toho, co uvedli účastníci.*

Podle § 51 odst. 1 správního řádu *k provedení důkazů lze užít všech důkazních prostředků, které jsou vhodné ke zjištění stavu věci a které nejsou získány nebo provedeny v rozporu s právními předpisy. Jde zejména o listiny, ohledání, svědeckou výpověď a znalecký posudek.*

Podle § 52 správního řádu *účastníci jsou povinni označit důkazy na podporu svých tvrzení. Správní orgán není návrhy účastníků vázán, vždy však provede důkazy, které jsou potřebné ke zjištění stavu věci.*

Podle § 56 správního řádu *závisí-li rozhodnutí na posouzení skutečností, k nimž je třeba odborných znalostí, které úřední osoby nemají, a jestliže odborné posouzení skutečností nelze opatřit od jiného správního orgánu, správní orgán usnesením ustanoví znalce. Usnesení se oznamuje pouze znalci. O zamýšleném ustanovení znalce, popřípadě o ustanovení znalce správní orgán vhodným způsobem účastníky vyrozumí. Správní orgán znalci uloží, aby posudek vypracoval písemně a předložil mu jej ve lhůtě, kterou současně určí. Může znalce také vyslechnout.*

Klíčovou otázkou v souzené věci je to, zda žalobce řídil motorové vozidlo bezprostředně po požití alkoholického nápoje nebo v takové době po požití alkoholického nápoje, po kterou ještě byl pod jeho vlivem, tím naplnil skutkovou podstatu podle § 22 odst. 1 písm. b) zákona o přestupcích a byly splněny všechny zákonem požadované podmínky k tomu, aby byl potrestán. Zejména žalobce namítal, že správní orgán nezjistil skutkový stav tak, aby o něm nebyly důvodné pochybnosti a v souvislosti s tím neprovedl dostatečné a řádné dokazování.

V případě správního trestání je třeba postavit najisto, že byly naplněny všechny znaky přestupku a toto bylo řádně prokázáno. Vzhledem k tomu, že ve správním trestání se podle judikatury správních soudů správní trestání řídí obdobně principy soudního trestání, pro další podporu argumentace k doznání obviněného v trestním řízení a souvisejícímu dokazování soud poukazuje na srovnatelnou věc a náleží Ústavního soudu ze dne 16. 6. 2011, sp. zn. I. ÚS 864/11 (<http://nalus.usoud.cz>). Podle tohoto nálezu „17. Princip presumpce nevinny vyžaduje, aby to byl stát, kdo nese konkrétní důkazní břemeno; existují-li jakékoliv rozumné pochybnosti, nelze je vyložit v neprospěch obviněného, resp. obžalovaného, ale naopak je nutno je vyložit v jeho prospěch. Z principu presumpce nevinny plyne pravidlo *in dubio pro reo*, dle kterého, není-li v důkazním řízení dosaženo praktické jistoty o existenci relevantních skutkových okolností, tj. jsou-li přítomny důvodné pochybnosti ve vztahu ke skutku či osobě pachatele, jež nelze odstranit ani provedením dalšího důkazu, nutno rozhodnout ve prospěch obviněného [viz náleží sp. zn. I. ÚS 733/01 ze dne 24. 2. 2004 (N 26/32 SbNU 239)]. Jakkoli vysoký stupeň podezření sám o sobě není s to vytvořit zákonný podklad pro odsuzující výrok [viz náleží sp. zn. IV. ÚS 36/98 ze dne 13. 5. 1998 (N 54/11 SbNU 43)]. Jinak řečeno, trestní řízení vyžaduje v tomto ohledu ten nejvyšší možný stupeň jistoty, který lze od lidského poznání požadovat, alespoň na úrovni obecného pravidla *"prokázání mimo*

jakoukoliv rozumnou pochybnost" (viz nálezn sp. zn. IV. ÚS 260/05). Podle názoru Ústavního soudu musí obecný soud dodržet vysoký standard i pokud jde o hodnocení vypovídací schopnosti a hodnověrnosti důkazu samotného. Jde-li o hodnocení důkazů, procesní předpisy sice ponechávají volnost soudci obecného soudu, avšak nemůže jít o úvahu absolutní, nevázanou na zkušenosti prověřenou pravděpodobnost určitých skutečností. Důkaz musí být odrazem skutečných událostí a situací, což má garantovat, aby byl jednotlivce uznán vinným na podkladě objektivních a skutečnosti odpovídajících zjištění, protože pouze ona jsou způsobilá ospravedlnit krajní opatření spočívající zbavení jednotlivce jeho osobní svobody. Právě z tohoto důvodu Ústavní soud zformuloval určité principy vážící se k provádění a hodnocení důkazů, např. princip opomenutého důkazu, princip možnosti verifikace důkazů směřujících proti obžalovanému či zásadu zákazu deformace důkazů, v němž jde o zákaz vyvozování z důkazu takových skutkových zjištění, která při racionálním zhodnocení nevyplývají z provedeného důkazu, a lze dodat, že nejsou podporována ani obecnou zkušeností [nálezn sp. zn. II. ÚS 1975/08 ze dne 12. 1. 2009 (N 7/52 SbNU 73)].“

Protože v souzené věci nešlo pouze o subsumpci zjištěného skutkového stavu pod vybraná zákonná ustanovení, ale správní orgány rozhodovaly i za použití správního uvážení, soud konstatuje, že podle § 78 odst. 1 věty druhé s. ř. s. *pro nezákonnost zruší soud napadené rozhodnutí i tehdy, zjistí-li, že správní orgán překročil zákonem stanovené meze správního uvážení nebo jej zneužil*. Mezi správního uvážení jsou především právní řád samotný, pravomoc a působnost správních orgánů, principy správního řízení, veřejný zájem, účel a cíl správního řízení (srov. Soňa Skulová: *Správní uvážení. Základní charakteristika a souvislosti pojmu*. Masarykova univerzita Brno, 2004). Při subsumpci zjištěného skutkového stavu pod vybrané právní normy, které správní orgán aplikuje, je povinen správní orgán uvážení použít v souladu se zákonem, včetně zásad správního řízení i obecně uznávaných právních zásad, včetně ústavních a těch, které vyplývají z právní teorie i evropského a mezinárodního práva. Postup v rozporu s těmito zásadami nepředstavuje dobrou správu, řádný a spravedlivý proces, to vše na půdorysu celého souzeného případu. Správní uvážení se týká nejen hmotného, ale i procesního práva. V souzené věci soud shledal překročení mezi správního uvážení v tom, že správní orgány si učinily samy úsudek o odborné otázce, aniž by toto posouzení řádně zdůvodnily (proti znaleckému argumentu nepostavily odborný argument), z důkazů vybraly jen některé (zhodnotily pouze výsledky druhého a třetího měření), aniž by toto dostatečně zdůvodnily odborným stanoviskem a odkázaly na něj, a neposoudily tak všechny důkazy v jejich souvislosti, odmítly tvrzení znalce o nefunkčnosti dechového přístroje pouze s tím, že nemá příslušnou technickou odbornost, ačkoliv námitka se týkala věci samé a posouzení důkazů, neseznámily žalobce s metodikami, které byly pro jejich rozhodnutí klíčové a byly jejich podkladem, nadto se žalobce k této argumentaci před rozhodnutím nemohl vyjádřit. Výsledkem shora uvedeného je to, že správní orgány nezjistily dostatečně skutkový stav a nebylo provedeno dokazování v souladu se zákonem (§ 3, § 50 odst. 4, § 51 odst. 1, § 52 a § 56 správního řádu), bylo porušeno právo na spravedlivý a transparentní správní proces (mimo citovaná ustanovení a obecné zásady šlo i o § 36 odst. 6 správního řádu), zahrnující právo na řádné odůvodnění.

Vzhledem k tomu, že shledal soud v souzené věci jak částečnou nepřezkoumatelnost rozhodnutí, tak současně další výše uvedené vady v rozsahu, který nebyl zcela zanedbatelný, neprováděl nebo nepokračoval v dokazování

z důvodu subsidiarity soudního přezkumu správního, aby nenahrazoval činnost správních orgánů a nebral účastníkům správního řízení možnost vyjádřit se k podkladům rozhodnutí ještě před samotným jeho vydáním a následně pak také možnost navazujících nápravných prostředků (další instance a žaloby).

Závěrem soud shrnuje, že napadené rozhodnutí bylo z výše uvedených důvodů částečně nepřezkoumatelné a dále, že ve správním řízení nebyl zjištěn skutkový stav tak, aby o něm nebyly důvodné pochybnosti, nebyl správně vyhodnocen důkaz znaleckým posudkem a z toho všeho nebyly vyvozeny správné postupné procesní ani konečné věcné právní závěry. V dalším řízení správní orgány doplní do spisů metodiky, podle nichž rozhodovaly, a umožní žalobci se s nimi před vydáním rozhodnutí seznámit a vyjádřit se k nim. Se znaleckým posudkem a ostatními námitkami žalobce se správní orgány vypořádají tak, aby odborné otázky odpověděly za použití odborných argumentů s uvedením jejich zdroje (resp. uvedením, že jde o obecně známé skutečnosti) tak, aby mohla být tato argumentace přezkoumána v rámci řádných či mimořádných opravných prostředků anebo ve správním soudnictví.

Podle § 78 odst. 5 s. ř. s. právním názorem, který vyslovil soud ve zrušujícím rozsudku nebo rozsudku vyslovujícím nicotnost, je v dalším řízení správní orgán vázán.

Neúspěšný žalovaný nemá právo na náhradu nákladů řízení a úspěšnému žalobci soud přiznal náhradu nákladů řízení spočívající v úhradě soudního poplatku ve výši 2.000 Kč, to vše v souladu s § 60 odst. 1 s. ř. s.

P o u č e n í :

Proti tomuto rozhodnutí lze podat kasační stížnost ve lhůtě dvou týdnů ode dne jeho doručení. Kasační stížnost se podává ve dvou (více) vyhotoveních u Nejvyššího správního soudu, se sídlem Moravské náměstí 6, Brno. O kasační stížnosti rozhoduje Nejvyšší správní soud.

Lhůta pro podání kasační stížnosti končí uplynutím dne, který se svým označením shoduje se dnem, který určil počátek lhůty (den doručení rozhodnutí). Připadne-li poslední den lhůty na sobotu, neděli nebo svátek, je posledním dnem lhůty nejbližší následující pracovní den. Zmeškání lhůty k podání kasační stížnosti nelze prominout.

Kasační stížnost lze podat z důvodů uvedených v § 103 odst. 1 s. ř. s. a kromě obecných náležitostí podání musí obsahovat označení rozhodnutí, proti němuž směřuje, v jakém rozsahu a z jakých důvodů jej stěžovatel napadá, a údaj o tom, kdy mu bylo rozhodnutí doručeno.

V řízení o kasační stížnosti musí být stěžovatel zastoupen advokátem; to neplatí, má-li stěžovatel, jeho zaměstnanec nebo člen, který za něj jedná nebo jej zastupuje, vysokoškolské právnické vzdělání, které je podle zvláštních zákonů vyžadováno pro výkon advokacie.

Soudní poplatek za kasační stížnost vybírá Nejvyšší správní soud. Variabilní symbol pro zaplacení soudního poplatku na účet Nejvyššího správního soudu lze získat na jeho internetových stránkách: www.nssoud.cz.

V Olomouci dne 27. 9. 2012

JUDr. Martina Radkova
samosoudkyně